

Berichten uit de psychiatrie

Bang voor het leven

Het is het verhaal van de onmacht: de patiënt die het leven niet aankan; hulpverleners die machteloos moeten toezien.

Peter is dood. Ik zie de rouwkaart op het prikbord zodra ik binnenkom: '...eindelijk de rust gevonden die hij zocht...'. Wéér een, schiet het door me heen.

De avonddienst is rustig en Peter duikt telkens op in mijn herinnering. Flarden van een gesprek. Die vragende blik in zijn ogen. Ik voel veel twijfel over ons beleid. Wat hadden we hem eigenlijk te bieden?

Ik zie hem nog zitten met zijn vrouw, de dag dat hij was opgenomen. Op het moment dat ik langsleiep, zei z'n vrouw met veel nadruk in haar stem: „Luister maar goed naar wat ze hier zeggen, precies doen wat ze zeggen hoor”. Ze keek na deze wijze woorden mijn kant op. Ik deed net of ik het niet gehoord had. Soms sprak ik Peter even. Er ging veel langs hem heen en soms kwam hij vragen wat hij nu het beste kon doen, wat hij móest doen. Hij was bang en wilde zekerheid, houvast. En wij vertelden hem dan dat wij niet konden zeggen wat er precies moest gebeuren. Dat hij zelf eens moest nagaan wat hij nodig vond. Dat hij zelf keuzes moest maken en dat wij hem daarbij wilden helpen. Hij keek dan angstig en ongelovig tegelijk. „Ja, maar wat moet ik dan dóen?” Hij kreeg geen antwoord.

Elke avond kwam zijn vrouw op bezoek. Ze zaten dan aan een hoge tafel samen, een echtpaar op leeftijd. Ze zaten erbij alsof ze wachtten op aanwijzingen.

Steeds wanhopiger

Hoe ga je de dag doorbrengen Peter, hoe ga je je leven weer oppakken Peter, wat zijn je plannen Peter, wat voel je Peter, wat vind je Peter, wat wil je Peter!? Het moet voor hem als een tribunaal met aanklagers zijn geweest, want hij werd steeds angstiger, schichtiger, steeds wanhopiger ook.

En nu is hij dood. Hij heeft er zelf een eind aan gemaakt, is voor de trein gesprongen tijdens het weekendverlof.

PICTURE BOX/MVA KRAMER

Mijn collega Thijs had hem die laatste vrijdagmiddag de pillen gegeven voor het weekend. Peter zou vertrekken. Hij had z'n tas, z'n pillen, maar was een uur later nog niet vertrokken. „Peter, wat is er, wacht je ergens op?”, had Thijs gevraagd. Peter had geantwoord dat hij bang was, bang dat de politie hem zou komen halen. Hij had daarop gevraagd of het klopte dat de politie voor hem zou komen. Thijs had hem verzekerd dat de politie níet zou komen om hem op te halen. Hij had dit drie keer moeten herhalen. Toen was Peter uiteindelijk gegaan. Voorgoed.

Renze Vink